

GINJAW KOMITI WUNPAWNG MUNG DAN SHANGLAWT HPUNG

WUNPAWNG MUNG DAN SHANGLAWT HPUNG, GINJAW KOMITI TINGNYANG UP DU DAJU JUM NBAN LA A 2021 SHANING NINGHPAW SHATSAM MUNGGA

Hkawp,

Mungshawa hte magam gun Dap shawa ni yawng hpe ngwi pyaw kabu gara ai shaning ningnan rai u ga ngu, shakram dat nngai law.

Dai ni gaw, Hkristu a 2020 Ning ngu ai hpe lai di kau da nna 2021 ning ngu ai shaning ningnan de angwi apyaw hte shang lu saga ai majaw Hpan Madu Karai Kasang hpe chyeju dum dik nngai re.

Lai mat sai 2020 ning tup gaw awng dang lam lu la ai zawn, sum machyi ai lam mung law law rai na sai. Grau nna COVID-19 Ana Zinli a majaw, 'Baw hpye ai kaw majap kai lang katut' nga ai ga malai hpa she rai mat sai. Ndai ana zinli a majaw hkawm wa hkawm sa yak mat nna galaw lu galaw sha kan bau bungli yawng ahtu agawng byin mat nga sai re. Mungmasa, laika hpaji masa, sut masa ni yawng ngu na daram hkring mat ai majaw, sum machyi ai law law rai na sai.

Ndai ana zinli kaw nna lawt lu na matu, Hpan Madu Karai Kasang kaw mung akyu hpyi, Covid-19 ana zinli makawp ninghkap lu na matu koi gam ra ai lam ni hte hkan sa ra ai lai ladat matsun tara ni hpe mung tup hkrak hkan nang hkan sa rai, amyu sha ni yawng ana zinli kaw na lawt lu hkra jawm ninghkap sa wa ga ngu ja ja numhtet dat nngai.

Hkungga tsawra kam hpa nga ai kanu kawa mungshawa ni, anhte Wunpawng Amyu ni laknak lang rawt malan wa ai mung, shaning 60 ning ladu hkrum wa na mung, ninghtoi loi sha ra wa sai re. Ndai 60 ning tup a rawt malan mahkrum madup hpe bai ninghtang sumru yu ra na re. Mi moi kaw nna jiwoi jiwa ni maden lu tawn ai lamu ga hpe Ingalik wa masat shagrin ya na nga tsun nga ai kata kaw, 'Laksan mungdan hkum la, anhte Myen ni hte rau pawng la ga, maren mara re ai ahkaw ahkang kata, kadai mung kadai tinang a mungdan tinang uphkan na re' ngu tsun ai ga hpe kam kau nna, Sam Mung Panglung mare kaw ga sadi laika sen htu hkat n'htawm munghpawm, hpawm wa ai kaw na Myen Asuya ban hte ban ga sadi n teng mat ai majaw, laknak lang rawt malan ra ai lam rai nga ai. Ga sadi ngu ai gaw, myit hkrum tawn ai hpe n shadik n shatup,

n hkan sa jang, dai bungli gaw hten mat sai, prai mat sai rai nga ai. Munghpawm ngu ai gaw hten mat run mat sai lachyum rai nga ai. Dai lam hpe saboi ningtsa mungmasa hku, bawngban jahkrup la na n mai byin mat ai majaw, laknak lang rawt malan ra ai lam rai nga ai.

Anhte amyuni mungdan lu nga chyalu re. Kadai kaw mung n sa hpyi ra ai. Nga tawn sai hpe shangang shakang shagrin la na sha ahkyak sai. Gasat gala rawt malan bungli ngu ai gaw n-gup tsun yang she loi ai, lata tut hta kade yak ai gaw shaning 60 ning, mahkrum madup gaw sak-se rai nga sai.

Hpu shawng hpu ba ningbaw ningla ni, laknak lang rawt malan hpang wa ai shaloi aten kadun laman hta shanglawt lu hkra nga nna, rawt malan woi hpang ai rai yang, dawdan da ai aten lai mat tim, shanglawt lu na masa mi n mu ai majaw, aten galu a matu Ninggawn Mungmasa Lam Yan hpe ka shapraw n'htawm, 1969 ning kaw nna mungshawa dap shawa hpe sharin ya mat wa ai hpe mu lu nga ai.

Wunpawng Mungdan Shanglawt Hpung, Ginjaw Komiti gaw dai Ninggawn Mungmasa Lam Yan hte maren lawu na masa kaba (2) hte woi awn hkrang shapraw nga ai.

1. Awm dawm ai Gumrawng Gumtsa Mungdan de ngu ai amyusha masa lam hte
2. Jet ai Federal Democracy uphkang masa lam rai nga ai.

(1) Amyusha masa ngu ai gaw, ningchyun nau shanang jang, amyuting ru yak tsin-yam sharai la n lu katut sha wa ai baw rai nga ai. Hpaji hte bawnu hte jai lang chye ra nga ai. 'Magwi myi di nam ashep, na-hpang a chying dum' gaw n mai na re. Amyusha myit jasat ngu ai gaw amyubawsang yawng hta nga shajang ai hkrai rai nga ai.

Myen amyuni mung, amyukaba myit jasat nau ningchyun shanang ai majaw, shanglawt ningnan lu ai kaw nna dai ni du hkra, mung kata dinghku majan hpe n shazim lu ai hta sha n-ga, ru di amyubawsang yawng hte bawngban jahkrup n lu ai lam rai nga ai.

(2) Federal Democracy uphkang masa lam ngu ai gaw amyubawsang law ai mungdan ni hte htuk dik ai rai nga sai.

(i) Dip da mada kaw nna lawt lu lam (လွတ်လပ်မှု)

(ii) Maren mara lam (တန်းတူရေး)

(iii) Tara rap ra lam (တရားမျှတမှု)

ngu ai masa kata kaw madu gam maka madu ka lu ai (ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်) ahkaw ahkang nga ai majaw, Wunpawng Mungdan Shanglawt Hpung gaw Wunpawng Mungdan kata rau nga rau pra kaga amyuni hpe Federal Democracy uphkang masa hkrang hte woi awn sa wa na ngu ai masa kaba (2) hpe Ninggawn Mungmasa Lam Yan laika buk hta ka shaleng da ai hpe mu lu ai.

Wunpawng Mungdan Shanglawt Hpung gaw shawng ningnan Kongsia kata KIA laknak lang makawp maga dap hpe hpaw shabawn dat nna, DGA ngu ai Mungchying Uphkang Dap hpe asuya langai hkrang hku hpaw shagrin dat ai rai nga ai.

Sutgan Dap, Hkamja Dap, Hpaji Dap, Sut Masa Magam Dap hte kaga magam dap kaba ni law law hpe ngang grin nga sai mungdan langai zawn, asuya hkrang shachyaw nna woi awn uphkang nga sai rai nga ai.

Tsun mayu ai gaw, laknak lang rawt malan let maga mi de gaw, mungdan langai, asuya langai hku gawgap sa wa nga sai re. Gasat gala majan ladat hte chyu sha mungdan gawgap la na ngu ai gaw anhte zawn re ai masha jahpan n law ai amyuni a matu yak hkak dut dang ai lam ni nga ai re. Shi hpe shingdep shingtau galaw ya ai, laili laika hte mung, htunghking bu hpun mawn sumli lam mung, kahkyin gumdin ai magrau grang ai yu-ngwi nsen ni hte mung, galaw lu galaw sha hpaga yunga lam hte mung, lam amyuni myu hte rawt malan ningsam shapraw dan ra nga ai. Laknak lang rawt malan hpe sha dung la nga yang, n sang daw yang, sum machyi wa chye ai hpe hpaji chye ai ni yawng myit dum nga na re.

Dai majaw, Wunpawng Amyu hte Wunpawng Mungdan masha ni yawng hta magam lit lu nga ai hpe myit dum ra ai. Lata tut galaw nga ai magam gun ni hpe sha jahpoi ahpyak mara shagun nna shanglawt lu wa na n re ai hpe chye tawn ga ngu mayu ai. Dai ni woi awn nga ai Ginjaw Komiti gaw, laknak hpe hkra lata hte ngang ngang tek jum tawn n'htawm, Ninggawn Mungmasa Lam Yan hte maren mungdan masha amyuni bawsang yawng hpe woi awn uphkang sa wa nga sai re.

Hpu-awn Shalat Jawng hpe gaw gap tawn nna, jawngma pang mi hpe lahkawng ning jan, hpaji madang tsaw nna mahkrum madup nga sai sharin sara ni hpe saw shaga la, jawngma pang hte pang sharin hkam la nna, Ginwang Ginjaw shagu de shabra ya n'htawm shawnglam Ginwangdaw, Ninghtawn Uphkang Rung de du hkra magam bungli gun hpai taw nga sai re.

KIA hpyen dap hpe mung Dap Ba (10), Dap Nawng Daju (2), Laknak Kaba Dap Ba (1), Dap Dung yawng (50) jan hpaw shagren tawn nna, Hpyen Du Shalat Jawng hta hkamja zet let ai jawngma pang mi hpe lahkawng ning jan madang tsaw ai hpyen hpaji ni hpe sharin hkam la nna, shawnglam Dap Ba, Dap Dung ni de magam gun nga sai. Hpyen du ni Dap Ba, Dap Dung madang de du hkra lahpa galai lit la gun hpai nga sai re.

Tinang a jiwoi Kanu Mungdan hpe uphkang masa ka-up lu hkra hte tara dawdan je yang lam, tara masa ka-up lu hkra ngu dakring dalang shakut nga ding yang re. Mungdan langai, asuya langai hku uphkang sa wa ga nga jang, laika hpaji chye ai mungmasa mahkrum madup nga ai, wa-jin wa-ngan ni, ramma ni grai ra wa ai, lahpa galai lit la gun hpai wa ra sai. Anhte shada da shalu hkat nga nna 'Hkrim koi ai u zawn' rai nga gaw n mai sai. Mungmasa kung kyang ai ni, tara masa jawng ngut da sai ni law law shang wa ra sai. Dap Ba, Dap Dung ni hta ninggun jahpring na ramma ni law law shang wa ra sai re.

Ya woi awn nga ai Ginjaw Salang ni gaw, ngai kaw nna hkawt ma prat kaw nna dai ni du hkra ndai magam bungli hta tsap nga ai gaw, magam gun ladaw pyi shaning 50 ning jan 60 du wa sai re. Asak mung kaba mat, hkamja lam mung ra rawng mat ai she law mat saga ai. Laika hpaji mi she n chye tim, man ang wa ai magam lit hta, kang kang ka ka sadi dung let, dang di dang dep ai made atsam htum hkra shakut da ya saga ai re. Shakre la na sha rai sai. Matut nna mungdan shadai kadoi di la na gaw, nanhte lahpa galai la na ramma ni a lit she rai na sai. Anhte a mungdan hpe masha chyasam wa kadai n sa gaw de ya na re. Tatut galaw gun hpai nga ai ni hpe jahpoi jahpyak chyai nga nna, mungdan lu wa na n re, Wunpawng amyuu gu dek atsam dat shakut gun hpai yang she awng dang wa na re.

Rawt malan a daw-hpum daw-nu tai ya nga ai kanu kawa mungshawa ni e, mungdan gawgap sa wa ga nga jang, Ja gumhpraw law law jai lang ra wa ai. Shanglawt magam gun ni hpe shata kumhpa tup hkrak wa n jaw lu tim, dinghku mayak kaji kajaw hparan ya ai hku jaw ra wa ai. Dai majaw mungdan kata nga ai mi rai rai, lam amyuu myu hte maigan mungdan hkan hkawm sa nga ai mi rai rai, kun dinghku dek laning mi hta kalang bang ra ai hkan daw k hkan-se gumhpraw, Mungdan Asuya kaw nna masat tawn ai hpe kadai mung n hprai kau ai sha bang shajang ra na re.

Hkan daw k hkan-se bang ai gaw, tinang a mungdan, tinang a asuya hpe masat masa galaw shangang shakang ai lam rai nga ai. Mungdan gaw gap ai hta nang ngai shang gun lawm ai lachyum mung rai nga ai law.

Hpyen yen hkawm nga ai kanu kawa mungshawa ni hpe mung htet shana mayu ai. Aten galu hpyen yen nga ai majaw kun dinghku shagu hta mung, ram ram sum machyi saga ai re. Mungmasa hpyen masa hkam dahka nga jang she buga de bai wa na ngu ai gaw, galoi she rai na? ‘Magwi hkrit yang jinglam de anin’ nga ai ga malai hpa kadai mung kadai a buga de seng ang ai komiti ni hte jahkrup nna bai wa gaw sharawt la ai gaw madung rai na re.

Buga de lawan wa nna kun dinghku hpe kalang mi bai gaw sharawt la n’htawm, Shanglawt Asuya hpe madi wa daw tai lu hkra gaw sharawt la ai gaw kaja dik rai na re ngu hpaji jaw dat mayu ai. Shanglawt Asuya mung, mai byin ai daram ladat shaw garum madi shadaw la na re. Mungdan ra nna galaw sai bungli hpe matut nna ninggun naw dat sa wa ga ngu shatsam dat nngai re.

Mungga a ntsa ginchyum dat yu ga nga jang,

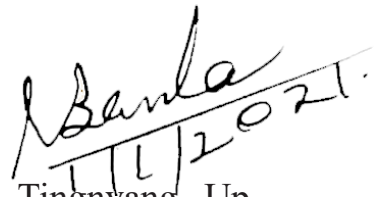
1. Aten galu gasat ra wa na re ai majaw, Ninggawn Mungmasa Lam Yan hpe ka shagrin tawn da nna mungdan a gaw da ai tara hku sharin jai lang mat wa ai.
2. Ninggawn Mungmasa Lam Yan hte maren masa kaba (2) hte woi awn nga ai
 - (i) Awm dawm ai Gumrawng Gumtsa Mungdan gaw da na ngu ai amyuu sha masa (အမျိုးသားရေး)

- (ii) Jet ai Federal Dimocrecy uphkang masa hte mungshawa hpe woi awn uphkang na, ngu ai masa kaba (2) rai nga ai.
3. Mungdan gaw kadai kaw n hpyi ra ai. Jiwoi jiwa ni maden da ya ai lamu ga mungdan lu chyalu rai nga ai.
 4. Amyu sha masa ngu ai myit ningchyun nau shanang jang, grup yin amyu bawsang ni hte manghkang byin nna tsin-yam kaba hkrum sha wa chye ai.
 5. Myen Amyu Asuya ban hte ban mung, amyu sha myit jasat ladu lai rawng ai majaw, bawsang amyu shagu hte dinghku majan byin nga ai hpe hparan la n lu byin ai sha n-ga, dai ni du hkra bawngban n hkrum ai gaw, amyu sha myit jasat ningchyun shanang ai majaw rai nga ai.
 6. Ga sadi tawn hkat ai ngu ai gaw, n teng mat jang shi hte shi hkrai dawm mat chyalu rai nga ai.
 7. Wunpawng Amyu ni gaw jiwoi jiwa ni maden gaw da ya sai mungdan hpe Ninggawn Mungmasa Lam Yan hte maren, Kanu Mungdan hpe gawgap sa wa na.
 8. Dai ni woi awn nga ai Wunpawng Mungdan Shanglawt Hpung Ginjaw Komiti gaw, mungdan langai asuya langai hku woi awn gaw gap nga sai re.
 9. Mungdan gawgap ai hta, machyoi hpaji chye ai myitsu salang, mungdan makawp maga la na hta, hkum hkrang hkam kaja zet let ai ramma ni law law lahpa galai shang jat ra wa ai.
 10. Mungdan gawgap ai hta Ja gumhpraw law law jai lang wa ra ai. Mungdan sha ni htinggaw gu dek shaning shagu masat da sai gaw gap gumhpraw bang lu hkra shakut ra ai.
 11. Hpyen yen hkrum nga ai mungshawa ni, kadai mung kadai tinang buga dum nta de bai wa nna, dinghku hpe bai gaw gap la n'htawm, Mungdan Asuya hpe madi wa daw tai lu hkra shakut ra sai ngu ai lam rai nga ai.

Mungga hpungdim hku nna, mungshawa ji nban yawng chye na hkawn hkrang na hpe grai myit mada dat nngai.

Mungkan ntsa hta Wunpawng Amyu ngu ai amyu kaba tai let mungdan lu ai amyu, mungdan madu ging ai amyu kaba tai wa saga. Kadai mung kadai a amyu lakung hpe galu kaba wa hkra gaw gap sa wa ga. Madi shadaw ai, yawng hte seng ai, mungdan madu ging ai amyu kaba lam hta mung ninggun dat sa wa ga. Anhte bawsang langai hte langai hka bra nna amyu kaji sha tai nga yang, gara hku mung mungdan madu lu na n re. Awm dawm ai Gumrawng Gumtsa Mungdan ra jang gaw Wunpawng Amyu kaba nan tai yang she, ga lahtum n shut mungdan madu tai lu na ga ai.

Hkristu a 2021 ning tup hta myit ai, mang ai, galaw ai magam bungli mahkra hta Hpan Madu Karai Wa lam woi mahkawp maga ya ai kata, mani sumsai hte awng dang la lu myit ga ngu, akyu hpyi shaman ga tsun let Numhtet Shatsam Mungga hpe hpungdim dat nngai law.

Handwritten signature in black ink, appearing to read 'Banla'.

Tingnyang Up
Ginjaw Komiti

2021 ning, January (1) ya.

Wunpawng Mungdan Shanglawt Hpung